

jest určen k zcela jinému účelu než k shora vytčenému. Uvedený pojem silostroje ve smyslu § 1 automobilového zákona je v souhlasu i s judikaturou nejvyššího soudu. Není-li však vojenský tank takovým silostrojem, odpadá odpovědnost státu jako vlastníka tanku podle automobilového zákona.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, neshledav zákonného důvodu, aby napadený rozsudek byl zrušen nebo změněn (§ 510, odst. 3, c. ř. s. ve znění čl. I. č. 3 zák. č. 251/1934 a čl. I. zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.).

Čís. 16865.

Smluvní pojištění odpovědnosti.

Jestliže podle pojistné smlouvy (pojistných podmínek) o pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti za poškození cizího majetku provozem motorového vozidla jest pojistitel povinen zprostiti pojistníka škody odvozené ze smluvně označeného zdroje nebezpečí (z provozu motorového vozidla), jest pojištěním kryta nejen škoda vzniklá rozbitím, ale i škoda, která vznikla výbuchem a ohněm na jiném motorovém vozidle následkem srážky s pojistníkovým vozidlem, a to bez zření na to, zda oheň nebo výbuch vznikl na pojistníkově straně, či zda se tak stalo následkem srážky na straně druhého vozidla.

Ustanovují-li pojistné podmínky, že pojistitel neručí za nároky z poškození věcí ohněm, výbuchem, kouřem atd., vylučuje toto ustanovení celé nároky z důvodu poškození věci uvedeným způsobem jen jako samostatné nároky, t. j. které vznikly ohněm nebo výbuchem samostatně a nikoliv jen jako pouhý důsledek a pokračování ve škodě, která je součástíou celkové škody.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1938, Rv I 571/37.)

Srov. rozh. č. 11451 Sb. n. s.

Dne 23. srpna 1935 praskla u motorového vozidla, pojištěného u žalované pojišťovny proti následkům zákonné odpovědnosti, při jízdě pneumatika, čímž vozidlo dostalo smyk a srazilo se s protijedoucím automobilem Č-ovým. Oním nárazem byl Č-ův automobil poškozen jednak rozbitím, jednak požárem, který podle znaleckého posudku byl v přímé souvislosti se srážkou a rozbitím, což nastalo nárazem žalob-

cova automobilu. Žalovaná pojišťovna uznala však náhradní povinnost žalobcovu pouze potud, pokud škoda nastala rozbitím, nikoliv i pokud škoda nastala požárem. V té příčině odmítá dáti náhradu proto, že podle jejího názoru není ona škoda podle čl. 5, písm. c), všeobecných pojistných podmínek pojištěním kryta. Podle právě dotčeného ustanovení neručí pojišťovna za nároky z poškození věcí ohněm, výbuchem kouřem atd. Tvrdě, že musel Č-ovi nahraditi vzniklou mu škodu na automobilu, domáhá se žalující pojistník na žalované pojišťovně zaplacení 3.000 Kč, omezených za sporu na 2.729 Kč 21 h s přísl. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby a odsoudily žalovanou po srážce k započtení namítané vzájemné pohledávky k zaplacení 1.444 Kč 31 h s přísl., o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Odvolatelka se snaží dovoditi, že názor soudu první stolice není správný, ježto jde o škodu na věcech, a že se podle čl. 1, odst. 2, všeobecných pojistných podmínek vyžaduje, — má-li býti zahrnuta do pojistného krytí odpovědnost z poškození věcí — aby bylo učiněno zvláštní ujednání. Takové ujednání prý nebylo učiněno. Tu však odvolatelka přehlíží, že ujednání o poškození věcí podle čl. 1, odst. 2, všeob. poj. podmínek bylo učiněno, což je patrné ze znění pojistky, která hned na druhé straně uvádí, že pojistkou, o níž jde, poskytuje žalovaná pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti z poranění nebo usmrcení třetích osob nebo poškození cizího majetku provozem pojištěného vozidla. Škody na věcech jsou tudíž pojištěním kryty, To jasně plyne i z čl. 5 doplňovacích pojistných podmínek, které ustanovují, že jak při škodách na osobách, tak na věcech hradí pojistník z každé náhrady 10% ze svého. Že škody na věcech jsou pojištěním kryty, plyne konečně i ze samého postupu žalované pojišťovny, která hradila Č-ovi škodu na jeho automobilu vzniklou rozbitím, tedy škodu věcnou. Další otázkou jest, zda věcná škoda, způsobená na Č-ově automobilu požárem, jest pojištěním kryta, či zda je z pojištění vyloučena podle čl. 5, písm. c), všeobecných pojist. podmínek. Na tu otázku jest odpověděti tak, že škoda požárem vzniklá na Č-ově vozidle jest pojištěním kryta, a nelze se dovolávati výluky podle čl. 5, písm. c), uved. poj. podmínek, a to z těchto důvodů: Podle čl. 1, jest pojistitel povinen zprostiti pojistníka škody, která byla na něho vznesena a která jest odvozena z nějakého smluvně vyznačeného zdroje nebezpečí. Oním zdrojem, který si žalobce dal pojistiti, byl automobil. Podle čl. 5, písm. c), všeob. poj. podmínek neručí pojistitel za nároky z poškození věcí ohněm, jestliže oheň, který způsobí škodu na věci patřící třetí osobě, vyšel přímo z pojištěného zdroje nebezpečí, na př. kdyby se pojistníkův automobil pojištěný proti následkům zákonné odpovědnosti, stojící na parkovišti, vznal a požárem zachvátil vedle stojící jiný automobil. Takovouto výlukou na škodách věcných vzniklých požárem má na mysli čl. 5, písm. c), všeob. poj. podmínek. Oheň nekrytý pojištěním musí tudíž jako přímý účinek vycházeti z nebezpečenského zdroje samého. V souzeném případě však nejde o výlukou podle uvedeného článku, jak správně dovodil již soud první stolice. Jde tudíž o věc-

nou škodu pojištěním krytou, ježto příčinou škody na Č-ově vozidle nebyl oheň vycházející přímo z nebezpečenského zdroje, t. j. z žalobcova automobilu, nýbrž oheň, který vznikl jako důsledek srážky obou vozidel a jenž je podle znalckého posudku v přímé souvislosti s srážkou a s rozbitím vozidla. Odvolatel se neprávem snaží dovoditi, že oheň byl nebezpečenským zdrojem a že nebyl kryt pojištěním. Oheň vůbec nebyl žádným pojištěným nebezpečenským zdrojem, nýbrž tím bylo žalobcovo vozidlo, které však nezpůsobilo škodu přímo ohněm, nýbrž srážkou, která pak byla příčinou ohně. Srážka i se svými důsledky, ať se projevovaly jen jeho rozbitím, či jako požární škoda, jest pojištěním kryta do výše krycích hodnot pojištěním sjednaných. Tato krycí hodnota věcné škody jest pak určena částkou 10.000 Kč pro poškození cizího majetku. Věcná škoda, která nastala rozbitím i požárem, nepřesahuje sjednanou částku. Z výložených důvodů dospěl odvolací soud k závěru, že věcná škoda následkem požáru vzniknuvšího při srážce vozila žalobcova s Č-ovým vozidlem jest pojištěním kryta a že není podle čl. 5, písm. c), všeob. poj. podmínek vyloučena.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 č. 4 c. ř. s.) stačí odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku, jež vyhovuje stavu věci a zákonu, a k vývodům dovolání jest ještě uvést toto:

Pojišťovna jest podle čl. 1, odst. 1, všeobecných pojistných podmínek povinna zprostiti pojistníka škody, odvozené ze smluvně označeného zdroje nebezpečí. Tímto zdrojem nebezpečí jest v souzené věci provoz automobilu Praga-Alfa č. 46.917 — a pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti z poškození cizího majetku provozem označeného motorového vozidla bylo podle znění pojistky ujednáno. Bylo zjištěno, že výbuch a oheň vznikl na automobilu Františka Č. následkem jeho srážky s motorovým vozidlem žalobcovým, tedy v žalobcově provozu motorovým vozidlem, tvořícím smluvně označený zdroj nebezpečí. Jest tudíž škoda způsobená na autě Č-ově nehledíc na ustanovení čl. 5, písm. c), všeobecných pojistných podmínek pojistkou kryta. Je proto škoda, pokud vznikla Č-ovi ohněm nebo výbuchem, s o u č á s t k o u celkové škody a jest tedy jen částkou celkového nároku Č-ova. Ustanovení čl. 5, písm. c), všeobecných pojistných podmínek nepraví, že pojišťovna neručí za č á s t nároku, pokud se odvozuje z poškození věci ohněm, výbuchem a tak dále, když vylučuje prostě c e l é nároky z poškození věci ohněm, výbuchem a podobně. Vylučuje tedy ony nároky jen j a k o s a m o s t a t n é n á r o k y, z čehož plyne, že vylučuje jen nároky, které vznikly ohněm nebo výbuchem (srov. rozh. č. 11451 Sb. n. s.) s a m o s t a t n ě a nikoliv jen jako pouhý důsledek a pokračování ve škodě jinak již způsobené a kryté pojištěním i podle názoru žalované pojišťovny. Právě proto, že všeobecné pojistné podmínky v té

příčině nerozeznávají, nelze dospěti k názoru, že část věcné škody jest pojistkou kryta a část nikoliv. Při tom nezáleží na tom, zdali oheň nebo výbuch vyvolaný srážkou motorových vozidel vznikl na straně žalobcově a, rozšířiv se na automobil Č-ův, způsobil na něm škodu, anebo zda se tak událo následkem srážky na straně Č-ově. Z článku 1, odst. 3, všeobecných poj. podmínek nelze pro dovolatelčin názor nic vytěžiti, neboť tam se rozlišují zdroje nebezpečí podle pojistitelových sazeb vzhledem na zvláštní vlastnosti věci, jakých všechny věci toho druhu nemají. To plyne zejména z příkladu tam uvedeného. O nějakou zvláštnost žalobcova automobilu proti jiným motorovým vozidlům však tu nejde.

Čís. 16866.

Omezení exekuce stanovené v § 330 ex. ř. platí též pro exekuci vedenou na zadržené výměnkové dávky.

Navrhuje-li povinný zrušení exekuce, ježto výměnek je podle § 330 ex. ř. vyňat z exekuce, musí exekuční soud z úřadu vyšetřiti, zda jsou tu podmínky vedení exekuce, t. j. též zda a pokud si povinný mohl obstarati potřebnou výživu i bez plnění výměnku.

Žijí-li výměnkáři ve společné domácnosti, jest jejich výdělek na ně rozdělití a také z výměnku vypočísti existenční minimum pro každého z nich zvlášť.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1938, R II 142/38.)

Srov. rozh. č. 5766, 7426, 2212 Sb. n. s.

Usnesením soudu první stolice ze dne 2. září 1937, č. j. E 1202/37-1, byla vymáhajícímu věřiteli povolena proti manželům Josefu a Idě J-ovým exekuce zabavením a příkázáním k vybrání pohledávky více nebo méně 16.000 Kč, která jim příslušela na zadržených dávkách výměnkářské renty (doživotního důchodu) a která byla stanovena rozvrhovým usnesením v exekuční věci E 1811/36 a povinným příkázána z nejvyššího podání. Poté povinní navrhli, aby byla dotčená exekuce zrušena podle §§ 39 č. 2 a 330 ex. ř., ježto prý jde o výměnek, který jest z exekuce vyňat, ano jde o roční důchod nepřesahující částku 4.000 Kč ročně, čítaje v to právo bytu. Exekuční soud vyhověl návrhu. Rekursní soud zamítl návrh. Důvody: Především jest uvést, že jest mylný stěžovatelův názor, že proto, že jde o zadržené (v dřívějších letech již splatné) výměnkářské dávky, nelze užiti § 330 ex. ř. Tím, že k plnění výměnkářských dávek povinný nesplnil závazek mu uložený, nemůže nastati zhoršení postavení na straně oprávněného a nelze ono ustanovení vyložití tak, jak to činí stěžovatel, že totiž jest zadržené dávky a další běžné dávky sečísti dohromady a že by takto mělo býti vypočteno existenční minimum. Výměnkář má přece nárok